

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Венцислав Киндалов,

на дисертационния труд на

Ива Любомирова Любомирова

докторант в катедра „Дървени духови инструменти“,

Инструментален факултет

на Националната музикална академия

„Проф. Панчо Владигеров“ - София

на тема

**„Характерни барокови произведения за
флейта включвани в учебния процес
и развиващи музикалност, тон
и технически умения“**

за присъждане на образователната и научна степен

„Доктор“

в научната специалност „Флейта“,

професионално направление 8.3.

Научен ръководител: проф. д-р Сава Димитров

София 2018

Биографични данни за докторантката

Ива Любомирова е родена на 5 февруари 1975 г. в град София. Започва да свири на флейта на седем годишна възраст. Дебютът ѝ като солист е на 14 годишна възраст с Оркестъра на БНР. Кариерата ѝ започва на същата възраст с рецитал в Белград, Сърбия. През следващите години Ива Любомирова се утвърждава, като една от най-изтъкнатите млади флейтистки в българската класическа музика, спечелвайки множество награди от национални и международни конкурси.

След завършването на висшето си образование в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в класа по флейта на проф. Г. Спасов, тя продължава обучението си в САЩ при проф. Дж. Уокър в Лос Анджелис, Калифорния и проф. Джил Фелбер в Санта Барбара, Калифорния. По същото време Любомирова става носител на пълна стипендия в Южния университет на Илинойс в класа по флейта на проф. Сюзън Лорд.

По това време тя става носител на първа награда на флейтовата асоциация в Сейнт Луис за най-добро изпълнение на френски автор. През 2000 г. се завръща в Европа и продължава обучението си във Фолкванг Хохшуле в Есен, Германия в класа по флейта на проф. Г. Отт. През 2002 г. се дипломира в Музик Хохшуле Винтертур - Цюрих, Швейцария в класа по флейта на проф. Г. Румпел и в класа по пиколо на проф. Дж. Росе. През 2001 г. тя става носител на първа награда на престижната „Бруно Шулер“ стипендия в Цюрих. Докторантката е участвала в майсторски класове на водещи, световни флейтисти като А. Адорян, Е. Паю, П. Галоа, Р. Уин и Ф. Берно.

Ива Любомирова успешно концертира като солист с различни симфонични и камерни оркестри в Европа, Северна и Латинска Америка. На двадесет годишна възраст заема позиция на първи флейтист в Симфоничния оркестър на Монтерей, Мексико. Също така е била първи флейтист на Младежката Европейска Филхармония (Германия), Нов Симфоничен Оркестър (София), Амадеус Оркестър (София), Симфониета (София) и Българския Фестивален Оркестър в София. Тя е редовен участник в международни музикални фестивали, като през 2008 г. заедно с известния български джаз изпълнител Теодосий Спасов участват в Летния Фестивал в Охрид, Македония.

След успешно издържан конкурс от 2005 г. Ива Любомирова е преподавател по флейта в НМУ „Л.Пипков“. В периода от 2005 г. досега тя е получила индивидуални награди за педагогическа дейност, както и множество награди на нейни ученици участвали в международни и национални конкурси.

Ива Любомирова е редовен член на журито в международния конкурс за флейта „Даворин Йенко“ в Белград, Република Сърбия.

Обща характеристика и оценка на дисертационния труд

Темата на труда е пряко свързана с преподавателската дейност на докторантката и смятам, че е много удачно избрана. Бил съм на много нейни концерти с нейни ученици, присъствал съм на нейни уроци и съм се убедил, че много сполучливо използва богатата флейтова барокова литература в обучението на учениците си. Тази литература наистина е много разнообразна и подходяща за развитието на младите флейтисти.

Дисертационният труд с обем от 199 страници се състои от увод, три глави, заключение, справка за приносните моменти, използвана литература (общо 93 заглавия, от които 73 на кирилица) и приложение на концертната и педагогическа дейност във връзка с темата на труда.

В увода се посочват три основни цели на разработваните въпроси, задачата да се направи анализ на барокови флейтови творби в контекста на изпълнителските и педагогическите проблеми свързани с темата, анализ на осем интерпретаторски и педагогически аспекта на разглежданите произведения. Авторката проследява и влиянието на бароковата музика върху музиката от следващите епохи, включително и с развлекателните жанрове от края на ХХ и началото на ХХІ век. Дадено е и кратко описание на трите глави.

Първа глава – „Кратка история на флейтата“. В първа подточка накратко се уточнява какво се има предвид под думата „флейта“. По-нататък са засегнати разновидностите на флейтата, някои исторически сведения за напречната флейта, някои важни барокови трактати от 18 в., артикулацията в бароковата музика (което е специфичен проблем в този стил), ритмичната особеност *Inégalité* (обикновено рядко позната от нашите изпълнители), кратко описание на вибраторото през 18 век, споменато е описанието на Кванц за „хубав тон“, както и въпроса за орнаментиката и импровизацията. В края на главата се представя кратка флейтова библиография от онова време. В тази глава в много сбит вид е дадена интересна информация за учениците-флейтисти, за които е

трудно да четат старите трактати или съвременни големи изследвания (предимно на чужди езици).

Втора глава - „Влиянието на бароковата музика в творчеството на композиторите от втората половина на 18 до 21 век и стилови тенденции в изпълнението ѝ.“ В 2.1. „Историческо наследство на барока“ са дадени основни исторически сведения за Средновековието и Ренесанса и някои статистически данни за късни ренесансови и ранни барокови композитори. След това са описани характерни черти и специфики на Барока в общ исторически план. Поместени са и две таблици, показващи разпространението на бароковата музика в средния и късния ѝ период. Подчертано е, че вследствие на техническото усложняване на музиката се появява и педагогическата литература. Накратко е засегнат и така наречения галантен стил, както е известен стилът рококо в музиката, като за прегледност отново е поместена статистическа таблица на композиторите. По-нататък следва интересен анализ за влиянието на бароковата музика в творчеството на композиторите от следващите епохи до наши дни, включително в развлекателните жанрове и в българската музика. Бегло се споменават някои стилови тенденции в изпълнението на бароковата музика, като се подчертава важността на реставрацията на старинните инструменти и опитите да се свири на тях, а също така се обръща внимание на ролята на Николаус Харнонкур за съвременната интерпретация на бароковата музика.

Третата глава – „Барокова музика с участието на флейта в контекста на практически изпълнителски и педагогически проблеми“ е най-важната, „същинската“, поради което заема половината от

целия труд (109 стр.). В началото на главата са изложени някои методически съображения, свързани с развиването на технически умения и на техниката на дишане, с овладяването на украшенията и накратко е спомената инструктивна литература. До края на главата подробно са анализирани 21 барокови творби за /и с участието на/ флейта, като акцентът е върху педагогическите и изпълнителските (включително ансамблови) проблеми.

В заключението докторантката подчертава, че поставените в увода цели и задачи на теоретичната разработка са изпълнени.

В приложение авторката представя концертната и педагогическата си дейност във връзка с темата на дисертацията.

Особено важно за мен е, че Ива Любомирова, която е отличен флейтист, се основава на своя педагогически и изпълнителски опит (освен на библиографията), успешно преподава тези произведения (както и много други) на учениците си и заедно с тях ги изпълнява по концертните подиуми. Така постепенно ги въвежда в стила и ги изгражда като изпълнители, удачно използвайки богатата барокова флейтова литература. Методологическият анализ на творбите и направените въз основа на това педагогически препоръки представлява ценен научен принос.

Разработваният в труда проблем притежава своята актуалност и значимост, съдържанието отговаря на заглавието, докторантката показва ерудиция, задълбочени познания и богат педагогически и изпълнителски опит, трудът е написан в научен стил и има подходяща структура.

Приемам посочените от авторката научни и практико – приложни приноси на дисертационния труд и смятам че той може да бъде от полза за ученици, учители и любители.

Авторефератът коректно и точно отразява съдържанието на дисертационния труд.

Заключение.

Дисертационният труд „Характерни барокови произведения за флейта включвани в учебния процес и развиващи музикалност, тон и технически умения“ съдържа теоретични и научно-приложни резултати, които представляват научен принос. Това доказва, че докторантката притежава теоретични знания и професионални умения по своята научна специалност. Трудът напълно съответства на изискванията за получаване на образователната и научна степен „доктор“.

Въз основа на гореизложеното, както и на концертната реализация на анализираните творби, давам своята положителна оценка за дисертационния труд и постигнатите в него научни резултати и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Ива Любомирова Любомирова образователната и научна степен „доктор“.

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на заповед № Рд – 09 – 213 от 22.05.2018 г. на Ректора на НМА „проф. Панчо Владигеров“.

1 юли 2018 г.

Рецензент: проф. д-р Венцислав Киндалов